

UN ESTIU AL CASAL

Clara Ros Vázquez

Tot va passar l'estiu passat quan ma mare, en arribar a casa un matí després d'haver anat a la piscina del poble, em va dir que m'havia apuntat a un casal d'esplai per fer durant un mes un taller d'anglès. Uf! Vaig pensar jo, un mes, quin avorriment, però el més gros encara hi era per vindre. Anava a estar interna durant eixe llarguíssim mes i sols eixiríem a casa dissabtes, però des de les nou del matí fins les nou de la nit, això volia dir que no anava a anar-hi al campament com tots els estius anteriors i si a tot això afegim que no coneixia ningú, la cosa encara és complicava més: que malament!!

Bé, arribà el dia assenyalat i em van dur al casalot aquell, que era al bell mig d'una urbanització centenària situada a Rocafort, Santa Bàrbara. Durant el trajecte em van sorprendre xalets molt particulars, en especial un que sembla de conte de fades. És més, a la façana i en lletres

roges posava “*Caperucita roja*”. Allò em va fer volar la imaginació cap a velles històries, però no vaig tenir gaire temps perquè en un sospir hi vam arribar; i no creieu que el casalot era molt modern, perquè semblava centenari, com totes les cases del voltant.

Ens va rebre Helena, una noia d'uns vint i pocs anys, que era la coordinadora dels monitors i ens va explicar el funcionament del casal, així com el lloc on anàvem a dormir, que era una construcció annexa al casal, però també amb un grapat d'anys. Així que vaig triar una de les lliteres que ens havien assignat al grup de les xiques i vaig eixir fora a acomiadar-me dels meus pares. Allí hi havia també uns altres futurs companys amb els seus pares. Allí mateix vaig conèixer l'Íngrid, una noia d'origen colombià, bruna de pell i de cabells, amb un ampli somriure, a qui li encantava fer de relacions públiques. Tant fou així que em presentà la Sara, una xica prou gran i forta, molt extravertida i xerraire, així com molt curiosa. Tant Sara com Íngrid, eren conegudes de l'estiu anterior i no tingueren inconvenient d'acollir-me com una més.

Els pares se'n van anar i va ser quan vaig començar a sentir el pes d'aquella casa, dels seus pins gegants, que devien ser allí feia molts, però que molts anys, donant-li un aspecte ombrívol a la vegada que fresc.

Al grup dels majors, també hi era el Pau, un noi bastant tímid a qui agradaven molt els animals. De fet sempre anava darrere de sargantanes, grills... En fi, de tota bestiola que trobava al pas, així i tot, no els maltractava, sinó que li encantava ensenyar-nos-els i de seguida els amollava. També vaig conèixer el Carles, que era un protestó de molt de compte, però a la vegada li agradava molt la

lectura, sobretot d'història i de misteri, així com el cinema.

Cada dia les activitats eren un entrebanc, perquè no ens deixaven temps lliure per a pràcticament res. Entre les classes d'anglès, que eren avorridíssimes i el jocs, que eren per a menuts, segons el nostre criteri... Uf, quin avorriment més gran! Així, doncs, no féiem més que molestar i incordiar, perquè les coses interessants eren saltar-nos les normes, com aquella de no eixir del recinte. Clar, al carrer no hi podíem eixir, perquè la porta hi era tancada i la tanca punxeguda i molt alta, però hi havia una cosa que ens repetien sense parar *“no passeu al casalot del costat, perquè és perillós”*, a causa de l'estat d'abandonament en què es trobava.

Així fou que després de la primera setmana l'avorriment era gran i passà que una nit vam fer-ho, vam saltar la tanca i vam passar al jardí. A poc a poc, vam anar acostant-nos cap a la casa, procurant no fer soroll, no fóra cas que cap monitor ens veiés i ens posara un càstig exemplar. A mi, el cor em batejava com un cavall desbocat, allò era per a mi una aventura de les de veritat. Bé, vam anar donant-li la volta a la casa i quan vam arribar a la part de darrere, ens vam adonar que la porta no hi era ben tancada, sols vam arrimar-nos i espentar-la per veure sí podíem obrir-la. I així va ser, amb un grinyol va anar donant-nos pas a la foscor de dintre, clar, per ser la primera nit ja en teníem prou i vam decidir tornar-hi al més aviat possible, però aquesta vegada amb llanternes per poder explorar-hi l'interior, així que vam tornar a les habitacions amb una gran excitació.

La nit següent vam tornar-hi i entràrem. Semblava que hom no hi havia passat per allí en anys, amb compte vam anar regirant el que semblava el saló i la cuina. De sobte Pau va fixar-se en què el fons del rebost no era una paret, sinó que semblava una porta, perquè hi havia corrent d'aire. La va empènyer i res, sonava fofa, però no cedia. Ens vam posar a fer força i res. Aleshores Carles va dir que podia haver-hi un ressort amagat que ens permetria poder obrir-la. Semblava impossible, però érem els cinc dintre de l'armari i res, el que succeïa és que la porta obria cap a fora, així que no calia empènyer, sinó estirar. Clar, no hi havia cap tipus de manilla. En un prestatge vam trobar-nos una espècie de ganxo que coincidia amb uns rebaixos, així que vam tirar amb força i la porta va anar obrint-se.

Darrere de la porta de l'amagatall aquell, hi començava una escala estreta. El cor em bategava com mai de la vida i semblava que anava a eixir-se'n del pit. El silenci es podia tallar amb ganivet. No deixàvem de mirar-nos per saber què fer. Ningú volia ser el primer a endinsar-se'n fins que Carles va començar a baixar i de seguida el va seguir el Pau, la Sara i l'Íngrid. Clar, a mi no em feia goig quedar-me allà dalt tota sola, així que vaig tancar la filera.

Quan vam ser baix, el que vam veure ens deixà bocabadats. Era un celler abandonat per complet, amb uns tonells i unes prestatgeries que degueren, en el seu temps, estar plenes d'ampolles de vi. Un d'aquells tonells era gran, molt gran i quan vam apropar-nos vam veure que la tapa frontal estava fora del lloc. La vam treure. Era com el passadís d'un túnel. Semblava, pel que deia el

Carles que podia haver sigut un refugi de la guerra civil.

Ens vam endinsar pel túnel i vam eixir a una sala que devia ser al capdavant mateix del saló i que estava dividida en dos estances, una més gran que l'altra. Les dues estaven plenes d'andròmines amuntegades i empolsegades. En un dels prestatges i en un racó, sols hi havia un llibret, cosa que a mí em cridà l'atenció. Així que el vaig agafar, vaig bufar per llevar-li una mica el munt de pols, vaig obrir-lo i vaig començar a llegir. Semblava un diari, estava escrit en 1937 i feia referència al que havia passat en aquell nefast any. En un altre apartat del diari hi havia escrita alguna cosa que no tenia trellat, perquè es referia a tot allò que havia desaparegut de les esglésies de Godella, Burjassot i del mateix Rocafort, i que ho havien posat en lloc segur per lliurar-ho de l'expoli que estaven patint per part de cert sector republicà no massa amic del clergat. Però el que més em va cridar l'atenció fou un paràgraf centrat a la pàgina que no tenia sentit:

“Arrecerat lo sagrat està.

Trobar-lo no podràs,

Perquè en la meua panxa

el camí està guardat

Lo fermentat escarbaràs

I encara feina tindràs”

Quina nit! Jo ja no podia més i els meus companys tampoc. Així que vam decidir anar-nos-en al llit, però enduent-nos el diari.

Al dia següent vam aplicar-nos en la lectura del diari. Ens va fer llàstima la narració dels horrors que hom patia en aquell any de guerra, així que vam passar a la segona part del diari. A més de

l'enigma, feia referència a tots els objectes litúrgics que hi eren al "rezer", calzes, copons, custòdies i totes les donacions que tenien les esmentades esglésies. Així doncs, havíem trobat les pistes per cercar un tresor. Quasi esclatem en un crit que haguera desviat l'atenció i haguera provocat que ens hagueren cosit a preguntes, aleshores Carles va imposar una mica de silenci i sobretot de discreció.

Clar, allò significava que per tercera nit consecutiva anàvem a visitar el casalot abandonat, però primer calia desxifrar l'enigma. Ens posàrem a treballar. La primera frase estava clara "*Arrezerat lo sagrat està*", volia dir que tots els objectes de les esglésies estaven en lloc segur. "*trobar-lo no podràs perquè en la meua panxa el camí està guardat*", això significava que algú s'ho havia engolit, la qual cosa feia una mica de por, perquè Sara deia que segur que si volia dir que algú s'ho havia engolit i sent de feia setanta anys, devia ser al cementeri i d'allò calia fugir. Bé, vam exclamar tots, però això de "*lo fermentat escarbaràs i encara feina tindràs*", a què es referia amb el ferment? Vaig anar-hi a buscar una enciclopèdia per fer una recerca del mot i deia que ferment és el resultat de la degradació per l'acció enzimàtica i que dóna lloc a productes senzills, com l'alcohol etílic, això podria dir que si ho havíem trobat en un celler, alguna cosa es referiria, perquè el vi és el suc del raïm fermentat. El que passava era que això d'anar-hi, al cementeri, no feia gràcia. De sobte Ingrid va dir alguna cosa del túnel, que semblava la panxa d'una balena... vam callar tots d'una, perquè semblava que la llum s'havia fet, ja que al celler hi havia més "panxes de balena".

Aquella nit hi tornàrem a anar, sempre d'amagat i amb molt de secret, i ens posàrem a buscar entre els tonells, que per sort no n'eren més que tres, a més del que feia de porta. El primer fou senzill, perquè estava desballestat, el segon costà una mica més regirar-lo, ja que estava en millor estat, però no massa, així que amb ajut d'una palanqueta vam forçar una mica la tapa i quina sorpresa, perquè l'interior era més menut que l'efecte que feia des de fora, així que eixe era l'amagatall, un compartiment secret a l'interior. No ens ho podíem creure perquè havíem desxifrat l'enigma i havíem trobat el tresor. Vam obrir el compartiment sense massa dificultat i el que vam trobar... un munt de taulells, centenars d'ells, i cadascun d'una mida... Vaja tresor! Aleshores vaig rellegir el llibre, perquè no podia ser, allí anomenava un munt de joies d'or i d'argent, llavors vaig caure en l'última frase "*l feina tindràs*". Eren les parts d'un mosaic, un trencaclosques fet de tessel·les de taulell... i tant que anàvem a tenir feina. Calia muntar el mosaic, per la qual cosa calia trobar un tauler que ens fera de taula. Per sort a les parets n'hi havia bona part, que en el seu dia aprofitaren de prestatges, així que vam posar-ne un parell damunt d'uns cavallets i vam començar a treure'ls de la *panxa de la balena*. Pau va anar posant-los cap amunt mentre li'ls anàvem duent i intentant ajuntar-los per motius. Quan vam acabar, ens adonàrem que ja devia ser tard i ens n'anàrem a dormir.

Van anar passant els dies, tal vegada hauria de dir les nits, perquè aviat ens n'anàvem a la feina i durant un parell d'hores ens dedicàvem a anar juntant les peces. Mentrestant, les jornades anaven passant i nosaltres havíem canviat, perquè no

volíem que hom ens castigues per portar-nos malament, així que fins i tot semblàvem aplicats, col·laborant en totes les activitats.

Dues setmanes després ja teníem gairebé acabat el mosaic, que representava el mapa dels pobles de la zona i no féiem més que buscar-li sentit al plànol, però com que no el teníem per complet, encara confiàvem a trobar-lo. Quan una nit, un soroll ens va esglaiar. Algú acabava d'entrar a la casa, no sabíem què fer, perquè no hi havia escapatòria possible, qui podia ser? Ens vam arraconar intentant amagar-nos però va ser impossible perquè van irrompre unes llums de llanterna seguides d'unes rialles... però, qui eren? Doncs, l'Helena, el Xavi i la Mª José, els monitors del casal, aleshores ens vam quedar bocabadats i ells van exclamar: *per fi ho heu acabat!* Pensàvem que no ho anàveu a aconseguir, la cara de sorpresa que vam posar tots cinc va produir més rialles encara entre els monitors.

Tot havia estat planejat, ja que no mostràvem interès per les activitats. Ens calia una motivació per aconseguir que ens integràrem per complet en el grup, així que van preparar-ho tot, ens explicaren que la casa veïna, també pertanyia a l'ajuntament i que hom l'usava com a magatzem de trastos i andròmines. La història era autèntica, encara que no exactament. De fet, el tresor estigué en el mateix lloc on trobàrem el mosaic que anava a ser utilitzat per decorar el menjador.

LA HISTÒRIA REAL DEL BETLEM

Maria López Iglesias

Açò és una història de quan les vaques volaven i les àvies duien barba. Em diuen Martí, i us contaré una història que parla del que mai ens han contat sobre el Betlem. Sí, sí... sobre el Betlem, que tots coneixem, que simbolitza una escena religiosa composta per la Verge Maria, San Josep, el nen Jesús i una sèrie de personatges relacionats amb el Nadal.

Tot començà un bon dia, quan un àngel es presentà a casa de Maria, una dona lletja i vella, i li diu que des d'eixe mateix moment porta al seu ventre un nen "el messies," el fill de Déu. Maria en rebre la notícia es quedà bocabadada, i li contestà:

- Però, jo sóc vella, i no puc tenir un fill. I menys sense pare. Que no!

- Però... sí que tindrà pare. Serà Déu —va dir l'àngel.

- Ah, sí. De quin Déu estàs parlant? El que tu i jo sabem no crec que tinga diners per pagar els bolquers, ni temps per a canviar-li'ls quan els tinga bruts, ni portar-lo al col·legi. Oh, no! Sense un pare que m'ajude, no.

- Ja ho sé, si em deixares parlar... Déu va dir que tu podríes casar-te amb un home per no criar sola el xiquet.

- Això ja m'agrada més. No em serà difícil aconseguir un pare pel nen. A la llar dels jubilats hi ha un xicot que va darrere meu .

Després d' una bona estona parlant i parlant, Maria es dirigí a la llar dels jubilats i quina va ser la sorpresa quan els seus ulls veren Josep ballant amb un altra xica.

- Però, com pots estar ballant amb una altra dona, seràs desvergonyat!

- Què vols dir amb això Maria. Quina mosca t'ha picat?

- Duc un xiquet teu al meu ventre i encara tens la cara de dir-me això. Desvergonyat, més que desvergonyat!

Josep agafà Maria pel braç, i li va dir en veu baixa:

- No et comprenc Maria, tu no ets així. Com t'has inventat una història com eixa.

- Solament és una mentida pietosa. Duc un nen al meu ventre , eixe xiquet és de Déu i nessesite un pare per a ell. I sabent que tu m'estimes...

- Jo el que nessesite és una cadira.

- No sigues fava i dona'm una resposta clara. Vols ser el pare del meu fill, sí o no?

- Clar que sí, Maria. No hi ha cosa que més desitge. Però, ho dic de veritat, porta'm una cadira.

Després de 7 mesos , el ginecòleg de Maria li va dir que el xiquet no tardaria a nàixer. Seria prematur.

Josep era de Betlem i Cèsar havia manat fer un cens, així que havien de partir cap a Betlem. Era un viatge arriscat, ja que Maria estava de molt mal humor perquè Josep no li havia fet el bressol a Jesús. Josep per si no ho havia mencionat era fuster, i Jesús el nom del nen.

Després de preparar-ho tot per al viatge: bolquers, biberons, mantes ... van partir cap a Betlem, amb un mitjà de transport molt peculiar un ruc. A Maria, no li va agradar molt la idea però què li vas a fer! Si no era així, era a peu. Hem de recórrer 120 quilòmetres de Natzaret a Betlem i la veritat no era fàcil aguantar a Maria que sempre estava queixant-se i llegint les revistes del cor. De sobte, Maria va apretar-li la mà a Josep. I ell va dir:

- Però què et passa, xica, em trencaràs la mà.

- Que estic de part, busca una posada de cinc estrelles per parar i tindre el xiquet.

- D'acord, d'acord, però no m'apretes la mà per favor.

Després de molt buscar van trobar una posada. No de cinc estrelles, però posada.

Maria estava més enfadada que de costum. Quan van entrar a la posada van dir-li al recepcionista que els donara una habitació, i els digué:

- Habitacions no en tinc, perquè s'ha celebrat un congrés i tots han vingut a instal·lar-se ací.

- Però, és molt urgent! La meua dona està de part, és un nen prematur i ella està de molt mal humor.

- Habitacions, no en tinc, però, si és tan urgent, allí fora teniu un carruatge on us podeu refugiar.

El carruatge era calentet i els cavalls donaven calor. Josep va portar Maria i de seguida va donar a llum. Era un nen preciós i amb molt de cabell. Realment els trets del nen no eren com els de Josep, es notava que no era fill d'ell. Maria estava molt contenta.

Quan van passar unes quantes hores tres reporters molt famosos es varen assabentar que acabava de nàixer un xiquet, que segons havien escoltat era fill de Déu. Els reporters van córrer per arribar els primers i donar la notícia a les revistes i periòdics de la ciutat. Seria una bomba. Quan anaven de camí es van trobar un rei milionari que sempre era portada a las revistes, que s'anomenava Herodes. Era àvar i malvat. Quan els tres reporters li varen dir que la pròxima portada l'ocuparia eixe xiquet, es va caure de cul.

Mentrestant els pastors i les pastores —per no discriminar—, van anar a portar-li tovalloles per eixugar el xiquet i moltes mes coses. Els reporters per obrir-se pas per la multitud cridaven:

- Pas, per favor, som reporters de la revista *El teu Betlem*. Pas, pas!

Després de tot aquest rebombori, tots se'n van anar, i Maria i el xiquet van descansar. Fins ací puc llegir.

Doncs, com heu pogut comprovar l'estampa del Betlem quedaria així: Maria i Josep agafant Jesús, els cavalls als costats, els pastors i pastores, i els tres reporters fent entrevistes i fotos. I ací s'acaba "La història real del betlem".

POTSER, CONFIANT EN LA REENCARNACIÓ...

Laura Aguilar Tamarit

Aquell matí Violeta tornà a gastar el maquillatge per a dissimular les ulleres. Aquella nit no va dormir gens. Sempre igual. Des de petita que se li apareixen els fantasmès. No sabia per què, però insinuava que els seus grans ulls morats tenien alguna cosa a veure.

Es va posar la motxilla a l'esquena, es calçà i va eixir al carrer en direcció a l'institut. Violeta era una xiqueta seriosa, tenia una aura de tristesa al seu voltant. Mai parlava amb ningú i quan ho feia sempre advertia que no parlaren massa amb ella. Però això només era al principi, perquè ara ja ningú intenta acostar-se a ella. Havia corregut el rumor que qui parla amb ella acaba morint.

-Tots els dies igual! –Pensava Violeta tornant a casa després de les classes. Deixà la motxilla a la seva habitació i en obrir la porta del

saló va trobar una visita: la Mort, la núvia de Satanàs estava al seu saló.

El macabre espectre deixà escapar una rialla que posà els pèls de punta a Violeta. Ella ja sabia el que anava a passar. La Mort traspassà la paret i immediatament al carrer es van sentir frens dels cotxes, clàxons i un fort colp. Violeta va guaitar al balcó.

-Per què?

Aquell vespre, al sofà, morta de tristesa i depressió encengué la televisió. Les notícies:

-“Quatre persones han mort aquest migdia en un accident de trànsit al carrer...”

Violeta no podia més, no podia seguir aguantant allò! No podia viure en pau! Ni tan sols els fantasmes dels seus pares podien consolar-la. Espectres de la pluja els dies ennuvolats, objectes que es mouen sols, fantasmes als espills, l'aparició de la Mort abans de morir algú. Ja no podia més.

Violeta va cridar desesperada, trencà tot allò que hi havia pel mig i mullà les seves galtes amb llàgrimes amargues. Havia de fer-ho, havia de trobar una manera de desfer-se d'aquella maledicció que havia heretat, havia buscat milions de solucions, però no en va funcionar cap. I en aquell moment va caure. L'única manera de desfer-se de la maledicció era no continuar viva.

Havia de fer-ho, estava segura. La seva vida no importava. Ella el que volia era acabar amb la maledicció. Va pensar que si no acabava ben prompte amb allò, els seus fills també patirien, i els seus néts i així successivament durant totes les generacions.

Guaità al balcó, va escopir i saltà, caigué notant com les llàgrimes volaven des dels seus ulls fins a aplegar a terra al costat del seu cos inert.

L'única manera de desfer-se de la maledicció, era aquesta, un suïcidi per als ulls de la gent normal. Potser, confiant en la reencarnació, podria viure una vida millor.

